

Otázka: Pedagogika a její předmět

Předmět: Pedagogika (společenské vědy)

Přidal(a): sramy

Předmět pedagogiky jako vědy

- Pedagogika je věda protože má vymezený předmět zkoumání (výchovu), je komplexem názorů a má své metody

= Věda, zabývající se výchovou a vzděláváním člověka ve všech obdobích lidského života, v nejrůznějších sférách lidské společnosti

- V moderní pedagogice věda o edukační (výchovné) realitě

*zkoumá edukační procesy v různých edukačních prostředích

Stručná historie disciplíny

- Objevuje se už ve starověku, středověku (v období humanismu a renesance), ale nikdy není samostatnou vědou

- Samostatnou vědou se stala až v 19. století (kdy se odštěpila od filozofie)

- Zpočátku tuto vědu nikdo neuznával; pedagogika byla považována jen jako psychologie nebo sociologie v praxi
- K uznání došlo až když byl formulován *význam výchovy a vzdělávání ve společnosti*
- Zakladatel vědy o výchově je považován J.A. Komenský (17.stol.)

*pedagogiku nazýval didaktikou

- Další významné osobnosti: L. N. Tolstoj, G. A. Linder, J. J. Rausseau, J. Dewey

(PRAVĚK: hlavní instituce vzdělávání byla rodina; STAROVĚK: hlavní role matky, začíná učení, civilizace, dělba práce; STŘEDOVĚK: vzdělávání určeno jen mužům, dívkám jen výjimečně, vzdělávání v institucích i mimo instituce;, výchova a vzdělávání ovlivněno křesťanskými myšlenkami; NOVOVĚK: zavrhuje středověké memorování a krutou disciplínu, věnuje pozornost tělesné a umělecké výchově, snaha o nové vyučovací metody; reformy, 1774- Povinná školní docházka/Marie Terezie; vývoj až do dnešní doby)

Původ názvu

-Slovo pedagog je řeckého původu: **pais** (dítě) a **agogé** (vésti)

-V antice; PAIDAGOGOS= byl často vzdělaný otrok, který vodil děti do školy. Při cestě je ochraňoval před stykem s jinými otroky

- Význam rozšířen; paedagogus- z latiny (nejen otrok- průvodce, ale i učitel, vychovatel)

Vývoj v rámci filozofie

- Filozofií výchovy se zabývali už v antickém Řecku (Platón, Aristoteles)
- Další, kteří se zabývali filozofií výchovy (Rousseau, Kant, Spencer, Dewey)
- Vytváření komplexního obrazu člověka ve společnosti-> věda o člověku
- V 19. stol. odštěpení od filozofie
- Ve 20. století vychází pedagogika z filozofických koncepcí- pragmatismu, pozitivismu, freudismu, marxismu a novotismu

Komenský jako zakladatel vědy o výchově

- Jako první napsal soustavé teorie výchovy dětí do 6 let (škola mateřského klína)
- Celý život se věnoval výchově a vzdělávání dětí (*byl učitel i pedagogický spisovatel, školní reformátor*)
- Věřil, že prostřednictvím výchovy a vzdělávání dětí, se dá změnit svět (zabránit válkám, vést lidi k míru a k spolupráci mezi národy)
- Sepsal pedagogické metody a zásady, organizační formy vyučování, školskou soustavu (*Škola mateřského klína, škola obecná, škola latinská, škola vysoká- univerzity, školy dospělosti, školy stáří a smrt*)

Linder jako zakladatel pedagogiky na UK

- Na konci 19. století vytvořil systém české pedagogiky
- stal se *prvním* profesorem pedagogiky na Karlově univerzitě (roku 1882)

- Lindner zdůrazňoval národní prvek ve výchově
- požadoval vysokoškolské vzdělání pro učitele základních škol
- zasazoval se o vyšší vzdělání dívek